

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi pol in velja po poti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLVI.

V Ljubljani, 29. grudna 1893.

List 52.

Priporočajmo se vernim dušam v vicah!

Ni še ravno dolgo, ko je v pozni jesenski noči poterkal nekdo na vrata samotne planinske kočice. V njej prebival je že prileten, ubog dninar čisto sam. Živil se je v potu svojega obraza s trudom in težavo, ali bil je kljubu temu vesel in dobre volje, molil je pridno in vsako nedeljo šel redno k sv. maši v farno cerkvico, ki je bila čez eno uro oddaljena. Ko je začul terkanje na durih, šel je odpirat in glej! koliko presenečenje! Bil je gospod župnik, ki se je vračal z gorovja, kamor je bil šel obhajati. Cerkvenik je bil oslabil na poti in duhoven je moral sam tavati v dežju in nevihti. Bil je tako utrujen, da še misliti ni bilo, da bi mogel še ponoči priti domu in zato je prosil dninarja, naj mu da vsaj do jutranjega svitanja zavetje v svoji koči. Z veseljem bil je pripravljen verli mož; poljubil je gospodu spoštljivo roko in ni se mu mogel dovolj zahvaliti za posebno čast, katera ga je doletela. Duhoven postavil je Teló Gospodovo na lepo pogrnjeno mizo in nekaj časa molila sta oba Gospoda, ki se je v svojem usmiljenji ponižal stopiti v priprosto človeško stanovanje. —

Verli mož ponudil je duhovnu, kar je ravno imel, da se poživí in župnik — utrujen in zmučen — je to z veseljem sprejel. Proti trem so se oblaki razkropili in dež je nekoliko popenjal. Dninar in duhoven pomolila sta še nekoliko pred Najsvetejšim, župnik zahvalil se je verlemu možu za ljubemu Bogu izkazano čast, podal mu roko v znak hvaležnosti, vzel v blagoslovljene roke Sv. R. Telo, podelil mu blagoslov in odšel proti farni cerkvi.

Trenotek, ko je prenočeval Boga in Odre-

šenika v borni svoji koči bil je verlemu možu najlepši dan njegovega življenja. Spominjal se je te noči vedno in vedno. Perta, s katerim je bila takrat miza pregernjena, rabil ni več. Lepo ga je shranil in zapisal na listič poleg perta celo dogodbo. Hišico pa je na novo prebelil.

Minolo je kacih pet let in dobri župnik preselil se je v boljše življenje. Verli dninar je zvedel to žalostno novico po dervarjih, ki so hodili sekat les visoko gori na planine.

In od tedaj je zopet minulo kacih deset lét. Ponoči vračal se je dninar proti svojemu domu. Na polzkih tléh mu izpodersne, revež zderči navzdol in pade v neko rupo. Nemogoče mu je bilo samemu izkopati se iz prepada. Trudil se je sicer, a zastonj. Klical je na pomoč, toda zastonj; živa duša ga ni slišala. Spoznal je, da bode le-tá propad i grob njegov; udal se je v voljo Božjo, priporočal se Bogu, Materi Božji, svetemu Jožefu in vernim dušam v vicah. Dolge so mu bile ure, ko je molil k svojemu angelju varhu in h kerstnemu patronu ter jih prosil pomoči in rešitve iz grozne svoje stiske. Nebó se je mej tem pooblačilo in pripravljalo se je na dež.

Neutegoma se mu zazdi, da čuje korake v bližini. Vleče na ušesa; kajti ker je bil globoko v breznu, videti ni mogel ničesar, ter kliče na pomoč. In tedaj prikazal se je na robu prepada ptuj mož ter ga poprašal, kaj da želi. „Pomagajte, pomagajte!“ zakliče dninar v propadu in smertni pot mu je oblival čelo. In tedaj neznanec berzih, a varnih korakov stopi navzdol, povleče ga iz bridke ječe ter spravi venkaj. Dninarju se verti pred očmi; ne vé, je-li vse to resnica, ali pa samó lepe sanje. Gledal je neznanca in

kolikor mu je bilo moči v temi spoznati, bila mu je postava njegova znana. Tudi glas njegov, zdelo se mu je, je že nekje slišal. Zablisknilo se je in tedaj je spoznal v neznancu pred desetimi leti umerlega g. župnika, katerega je bil nekdanj v viharji jesenski noči prenočil v svoji kočici. Čudna žona spreletela ga je in lasje so se mu naježili. Neznanec opazil je njegovo bojazn, velel mu je iti naprej in moliti tri očenase in tri češenamarije v zahvalo za rešitev iz nevarnosti v prid vernim dušam v vicah. Dninar molil je pobožno in med tem dospela sta preko najnevarnejega robovja. Tu se mu zazdi, da je čul za seboj napolglasen: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ Ožre se, a glej! Zvestega spremljevalca, ki ga je rešil gotove smerti, ni bilo nikjer več videti. Obstal je, poslušal, klical, no zastonj. Bil je zopet popolnoma sam sredi skalnatega robovja! Usmiljeni nebeški Oče uslišal je bil njegove molitve in njegove prošnje, kajti v njegovi največji sili bile so mu verne duše v vicah vspešne priprošnjice. Neskončno dobrotljivi Bog poslal mu je mogočnega rešenika z nebeških višav. —

Tako se priporočajmo tudi mi prav zaupljivo v varstvo v vicah terpeče cerkve, časteč ponižno čudovito Božje vodstvo in vsegamogočnost! Ne izpustimo nobenega dne, da ne bi molili zanje ter jim posvečevali vsakoverstnih zaslužanj, rekoč: „O, dobrotljivi Gospod! Daj jim večni mir in pokoj! Ne bodi jim Sodnik, temveč Rešenik! Utolazi njihovo pregoreče hrepenenje po nebeškem veselji, sprejmi jih milostno v svoje nebeško domovanje! Amen.“

Janez Repič.

Spominek o pokojnem opatu Bonaventuri v Marija-Zvezdi, v Bosni.

Preteklo je malo časa, odkar ste čitali, spoštovani čitatelji mile „Zgodnje Danice,“ o trapiški opatiji Marija-Zvezdi v Bosni. Ko se je to skromno opisovanje zveršilo, dokončalo se je tudi bogoljubno, spokorno-redovno in veledobrodno časno življenje glavarja opatije Marija-Zvezde — visokočastitega gospoda opata — očeta Bonaventura.

Prosim ponižno, naj mi bode dovoljeno, da v sinovski in prijateljski ljubezni, v spoštovanju in hvaležnosti postavim mali in skromni spominek temu blagemu, verno-pobožnemu, cerkveno-redovnemu dostojanstveniku v ljubi „Zgodnji Danici,“ ker je tudi on bil prvi opat opatije Marija-Zvezde.

V najlepši mladeniški — možki dobi svoji

stopil je v najostreji Bernardov — Marijni — trapiški red. Bil je učen, moder, bistroumen in verlo verno-pobožen; strogo-spokoren, značajan, korenjašk in odločen katoliški mladenec, mož, svečenik, menih, subprijor, priyor in opat.

Kolikor več bil je visokočastiti oče Bonaventura meni znan, in to znanje bilo je v obilni méri, toliko bolj prepričal sem se njegovega velikega duha in plemenitega serca; za to smelo in istinito morem reči: Živel je svetniško. Kristus je rekel: „Po njihovem sadu jih boste spoznali.“

Bil je na prvi pogled viditi nekako osoren, strog, ne prav gladko-prikupljiv, sam v sebi skrit in terd človek: to pa je bilo le pokrivalo njegove blago-čuteče, ljubeče, usmiljene, čednostne in verno-plemenite duše. Bil je, kakor gora, obrašena z drevesi, germovjem, tudi s ternjem, obdana s skalovjem; toda v sebi imajoča dragoceno zlato rudo in demante.

Obraz in pogled vedno veren, prijazn in nekako blaženo zadovoljen in vesel. Bil je jeden izmed najpridnejših, strogo pravilnih, verno-pobožnih menihov, krasen uzor svečeniškega — redovnega življenja.

Deset let bil je predstojnik redovne občine v Marija-Zvezdi; tri leta, kakor priyor, a sedem let prvi opat te nove opatije v jugoslavenski Bosni. Opat je postal, ko je bil star že 67 lét; ali čuditi se je, kaj in koliko je v tem času deloval in storil za razširjanje in blagor reda, za povečanje in zboljšanje velekoristne naprave sirotnih dečkov, za nove redovne in dobrodelne naselbine, za pomoč k ubogim cerkvam, napravam in šolam, za pripomočke sirotnim osebam in družinam.

Pervi je v noči vstajal, vse redovno-cerkvene obilne dolžnosti, pa tudi časno-potrebne dela in opravila, z menihi svojimi vred, pridno in veselo opravljal. Sirotne dečke, za novo izgojišče sprejemal in vodil v vstav je sam osebno najpreje. Sedaj viditi bil je v cerkvi pri redovnih molitvah, pri službi Božji, v kapiteljnu, v bolnišnici, v deški sirotišnici; potem pa v delavnicah, na polju in med vnanjimi siromaki. Imel je vodstvo in bil spovednik čast. sester presv. Kervi, v jedno tudi uro oddaljenem samostanu v Nazaretu; obiskoval in vredoval je pogosto razne redovne naselbine. Obilno skerb si je nakladal za novo redovno naselbino v Dalmaciji, kjer bo tudi veliki vstav s poljedelskimi, vinogradnimi in živinorejskimi šolami za mladenče dalmatinske krajevne. In ravno na redovno-dobrodelnem službenem potu v Dalmacijo poklical ga je Gospod življenja in smerti iz trudapolnega, spokornega

in obilnodobrodelnega časnega življenja v nebeško domovino. Kedor pozna redovno trapiško življenje in kedor je natančneje poznal očeta Bonaventura, se terdno nadja, da ga je telesna smert pripravljenega našla, tako, kakor zahteva Kristus za srečno smert. Opomnjeno bodi, ako je kdo bral malomarno čenčanje o blagem pokojniku v nekem hervaškem listu, naj mu nikar ne verjame.

Leta 1816 se je narodil 12. decembra opat Bonaventura in 12. decembra 1893 je dopolnil življenje svoje na zemlji, ravno na rojstni dan svoj umerl je telesno in Gospod poklical je krepotno dušo njegovo k Sebi.

Bil je osobiti častilec in ljubivec Marije Device in Njenega ženina sv. Jožefa. Telesno umerl je verli oče opat, v osmini čistega Spočetja Marije Device, v zemljo shranjeno bilo je njegovo telo v praznik Matere Božje 18. decembra. Šest dni in sedem noči ostalo je truplo njegovo nepokopano, ker se je prevozilo iz Reke v Marija-Zvezdo. V nedeljo večer, 19. grudna dopeljali so merliča na stari kolodvor pri Banjaluki; redovniki sprejeli so ga in med iskrenimi molitvami spremili v opatijsko cerkev, kjer so vso noč čuli v molitvah pri njem. Odperli so mertvaško škrinjo, da vidijo ljubljene redovnega očeta truplo in lice. Telo in obraz bilo je nespremenjeno, podobno mirno in sladko spavajočemu služabniku Božjemu, Marije Device in sv. Jožefa; niti najmanjšega merliškega vonja — duha ni bilo. Marijinega Božjega materinstva dan, 18. dec. došli so presvitli in mil. gospod biskop iz Banjaluke, opravila se je velika služba Božja v cerkvi, potem bil je velikanski slovesni sprevod na samostanski mirodvor. Veliko število naroda vseh stanov došlo je iskazat blagemu opatu zadnjo čast. Mil. gosp. biskop s svečenstvom svojim, domači redovniki trapisti in iz naselbin, vnanji cerkveni dostojanstveniki in drugi prijatelji in častilci pokojnikov, sestre presvete Kervi, usmiljene sestre, dolge redne verste sirotnih dečkov; svetovnjakov višjih in nižjih razredov in veliko množstvo siromakov spremljali so truplo veleč. očeta opata v grob. Veličasten, pretresljiv in ganljiv bil je ta prizor. Posebno mило-ganljivo je bilo, ko je toliko siromakov mило jokalo za dobrotnim očetom svojim, tožeči: „O dragi oče naš, kedo nam bo in ubogim družinam našim dajal kruha, jestvin, obleke, dervá, za stanovanje, zaslužka in druge pomoči, ker tebe ne bomo imeli več!“ Nekdo jih je tolažil! Le iskreno molite za pokojnega očeta in zaupajte; vedno še boste dobili pomoči tukaj, dobri vam bodo nadalje oče prijor in potem novi oče opat. Mi

pa, po vzoru pokojnega v. č. očeta Bonaventura skerbimo, kolikor največ mogoče, za spokorno, čednostno, verno-pobožno življenje in za obilno dobrih del in naprav, da pridemo z njimi obdani pred Sodnika Božjega in zadobimo pomilostenje in večno srečno življenje. Priporočamo vsem spoštovanem čitateljem ljube „Zgodnje Danice“ veleč. pokojnega opata v sv. spomin in molitev; prosimo za iskrene molitve, da bi milost in previdnost Božja podelila veledobrega novega opata opatiji Marija-Zvezdi, v blagor jugoslavenski Bosni in Dalmaciji.

Apostelj Tomaž in srenjski mož, ki se boji križa!

Ni je nobene veči milosti Božje, kakor je vera! Tako je zaklical sloveč propovednik pred poldrugi sto leti svojim poslušavcem v cerkvi sv. Štefana na Dunaju. (P. Franciscus Peikhart, Joan. st. 697.) Če je pa vera naj veči milost in dobrota, tedaj je nevera naj veči nesreča in apostelj Tomaž je bil v naj veči nevarnosti, ki ni hotel verjeti, da Kristus živi, da je od smerti vstal.

Tomaž apostelj je bil terdovraten, kakor Faraon, in glas njegov je bil: „Non credam: ne bom veroval!“ Njegovo ime pomeni toliko kakor brezno — Abyssus, in to je bil Tomaž: brezno nejevere. Terdovraten je bil Tomaž, ker od Kristusa samega je velikrat slišal, da bo Sin-človekov vstal od smerti: „ko je bil Gospod pokopan, mu je vse upadlo in ni veroval. Slišal je, kako je prišla judovska straža pri grobu v zadrego, zmešnjavo, strah, kako so judje bežecim vojakom denar ponujali, da naj resnico zatajé in rekó: učenci so prišli in so ga skrivaj odnesli; videl je, kako se je na uhó govorilo med ljudstvom, da se je nekaj velikega zgodilo, kar judje niso želeli, da bi na dan prišlo: slišal, kar so mu vse tri Marije same pripovedovale; slišal je, kar so mu aposteljni sami za resnico pravili, da je Jezus čisto res odsmerti vstal in se jim je prikazal. Vender Tomaž je ostal pri svojem: „Non credo — ne verujem!“ Videti in potipati je hotel znamenja Kristusovih rán, djati svoj perst v kraje, ki so bili z žebli prederti, in položiti svoje roke v njegovo stran.

Dobrotljivi Zveličar mu je v Svoji nezmérni dobroti tudi to privolil. In zdaj se je terdovratnež zdramil in verno zaklical: „Moj Gospod, in moj Bog!“ Serce se mu je omečilo, pravi omenjeni pridigar, kakor kralju Manasu. „Pomisli ljubeznjivo dobroto Gospodovo,“ pravi sv. Janez Zlatoust, „kako je Gotpod za rešenje le ene

same duše Svoje rane pokazal! Tomaž pa, berž ko je rane zagledal, je postal véren.

K tej neizrečeno ginljivi dogodbi prelepo pristavlja sv. Gregorij papež: „Prečudno je tukaj delala božja dobrota, da ta dvomni učenec, ko se je svojega Učenika telesnih rán dotaknil, je v nas rane našega brezvéstva ozdravil. Zakaj več nam je Tomaževa nevera koristila k veri, kakor pa vera verujočih učencev. Ker ko je bil Tomaž z dotikanjem k verovanju zavernjen, naše serce vsak dvom opusti in se v veri poterdi.“ (Gl. Brev. v god sv. Tomaža.)

Kaj pa dela današnji brezverni svet? Ali tudi k Jezusovim ranam hiti gledat, da bi vereni postali? O kaj še? Ravno nasprotni Tomaž apostelj je želel Jezusove rane videti, se Gospodovih rán dotakniti, potem hoče verovati, ako se to zgodi. Današnji brezverci pa beže, beže pred Kristusovimi ranami in se bojé gledati jih, dotakniti se jih. Zakaj tako? Zato, ker verovati nočejo; nočejo pa verovati, ker imajo voljo sprideno, spačeno serce in se torej bojé tacihi priložnosti, ker bi morali véni postati: nočejo hoditi k pridigam, h kerščanskim naukom, nočejo brati katekizma, dobrihi časnikov; temveč iščejo si ostrupljene dušne hrane, s katero se poterjajo v svoji nejeveri, in tako so sami krivi svoje nesreče.

Žalosten zgled, kako liberalci beže pred Kristusovimi ranami, pred pogledom Zveličarja na križu, so časniki te dni naznanjevali.

V Pragi se je čudna reč dogodila, ki po pravici dela velik šum. Navada je namreč, da se prisega novega župana opravlja prav véno in slovesno. Župan gre med mnogim spremstvom v cerkev k véliki maši. O tej priliki med mašo županu eden levitov nese križ poljubiti. Velebnimu panu podžupanu Podlipnimu pa je menda merzelo do križa in ga ni hotel poljubiti, — dvakrat mu ga je dijakon ponudil in dvakrat je podžupan z roko odklonil križ poljubiti. To kaže, kako žalosten vpljiv ima husitstvo. Župani, cesarski namestniki idr. si štejejo v veliko čast, ko jim duhoven v levitovski obleki prinese „pacifikale“ poljubiti. Naša draga mladina s posebnim veseljem svete podobe poljublja, zlasti podobo križanega Zveličarja, in ta nebeški Odréšenik je prevzetnim farizejem zaterdil, da ne pojdejo v Božje kraljestvo, ako se ne ponižajo in ne bodo kakor mali. Mladina in odrasčeni s posebno ljubeznijo tišče k oltarjem sv. križa in prav ginljivo je videti, kako spoštljivo — kjer taka prilika — poljubujejo sveta razpela in druge podobe, ki predstavljajo Jezusovo terpljenje in smert. Čudno je, kaj je tega praškega

podžupana zmotilo, da je tako milovanja vreden zgled dal svojemu narodu?

Slovenci, razširjajte dobre katoliške časnike!

Eden rimskih pisateljev si ni upal razsoditi, ktera dveh moči je strašnejša: iznajdba tiska, ali iznajdba smodnika? Gaume, slavni francoski pisatelj, pa nima nič dvoma v tem, odkar vsak večer iz vsih stoljnih evropskih mest ali skoro iz vsih mest derdajo vagoni in vagoni, obloženi s časopisi, knjižurami, poezijami, romani in novelami, v kterih si podajajo roke zasramovanje, laž, brezbožnost, nenravnost (nečistost). Naslednji dan pa ta mešanica pohujšanja preplavlja mesta in dežele, kakor požrešne afriksanske kobilice ledine in travnike.

Pohlepno pogoltuje se strup in otrovani Evropejci z vero vred gubé spoštovanje do vsake — verske, naddružbinske in družinske oblasti, ter postajajo nepodložni, sprideni in prekucijski...

Kaj tedaj je storiti pri toliki strašni moči? Vpraša pridni list „La Ricerazione“ v Terstu. In odgovarja:

„Razširjajte dober tisk!“ To je vse.

Postati moramo aposteljni resnice s katoliškim časništvom, ki naj se vedno goreče razširja. Treba je dopovedati katoličanom, da dan danes pri tolikih dušnih samomorih je prav posebno dobro delo odvracati iz rok, izmed družin, iz društev, iz gostilnic pohujšljive in namesto tacihi dobre časnike razširjati.

Dobro časništvo je potreba našega časa. Naj slavniši škofje, duhovni, prelati, papež sami so obilno in obširno poterjevali in oserčevali brambo resnice s posredovanjem dobrega časništva.

So nekteri, ki pravijo: „To je neka nova šega in ne stori dobro!...“ Lep Vaš nauk? Ali razširjanje pohujšanja pa dobro stori? Kdo ne ve, da se moramo poprijeti orožja po potrebah časa. Se vé, da poštenega orožja. Kdo bo terdil, da naj se dan danes proti Krupovim lombardam gre vojskovat z Davidovo pračo. Tedaj katoličani, razširjajte dobre, katoliške časnike! V tem pomenu omenjeni teržaški list.

O tej priliki še neko praktično vprašanje. Dan danes se precej pogosto nahajajo že izmed šolske mladine, ki spodtikljive reči pišejo tudi za očitnost. Ako se zdora za vsak greh zadostovati, ker tirja véčna pravica in česar noben človek zdrave pameti tajiti ne more, vpraša se: kako naj taki zadostujejo, kteri so kaj pohujšljivega spravili med ljudstvo?

Kakor je ravno zadnja „Danica“ imela en slučaj, je celo eden protestanških vrednikov bil takc pošten, da je očitno celo pred svojimi postestanškimi čitatelji preklical, ker je v svojem smešniku „Truth-u“ terdil, da katoliška vera uči, da se sme kaka dobra reč tudi z grešnimi pomočki doseči: „Finis sanctificat medium.“ Protestant je lažnjivo podtikanje preklical in jezuite, kterim tudi katoliško-kerščeni pisavci podtikajo večkrat to neresnico, je še posebej imenoval, to je, da tudi njihov red tega ne uči in ne terdi. — Prepustimo vsakteremu, zlasti kteri je v tacihi tvarinah zagazil, njegovemu lastnemu premišljevanju, koliko je že preklical in popravil po svoji zmožnosti; naj saj še k sklepu povem — si licet magnis componere parva — en majhen izgled:

Ko sem bil še dijak, mislim, v šesti latinski

šoli, mi je bil moj sošolec izversten dijak povedal, da je bil skoval neko meseno pesem, se ve da ne za očitnost, in ko se je tega spovedal pri pokojnem učenem in modrem gospodu V., mu je bil ta spovednost naložil, da naj za pokoro komponira, uni spodtikljivi nasproti, eno čisto moralično poezijo. Kaj pa da, če jo je bil potem še dal citati takim, kateri so ono napačno brali, je bil namen dosežen, kolikor se dá. — Tisti pa, kateri dan danes še vse kaj hujšega počenjajo s svojim pisanjem, naj pomnijo onega pohujšljivca, kteremu je hotel modrijan pohujšanje pojasniti in mu je rekel, naj nese v viharinem času košaro drobnega perja visoko na stolp, naj ga od ondod na veter raztrosi; potem pa naj gre in ga zopet zbere!... Sklenem v poduk in svarilo časnikarjem in pisavcem: „Quid quid agis, prudenter argas et respice finem!“

Stoletnica Rossinijeva.

Ob jednom s štiristoletnico najdenja Amerike obhajala se je stoletnica velikega italijanskega glasbenika, Joahima Rossini-ja. V glediščih praznovali so ta dan s predstavami njegovih oper, dajali so koncerte z njegovimi skladbami na programu, časopisi prinašali so njegovo podobo in razne kritične čertice, dnevnik pa različne povedke, več ali manj resnične, ki so se menda dogodile v njegovem življenji. Mi pa se raji ozrimo na njegovo lepo in ginljivo smert po posvetnem, nečimernem življenji.

Zbolel je v Parizu, kjer se je mudil dalj časa, in ko je čutil, da se njegov stan vedno bolj in bolj slabša, dal je poklicati duhovna Gallet-a.

To je bilo 12. novembra 1868, tedaj pred petindvajsetimi leti.

Duhoven je bil hitro pri postelji bolnikovi, in Rossini mu je dejal: „Serčno me veselí, da Vas vidim. Ako je človek zložil „Stabat Mater,“ mora človek biti véren. Pripravljen sem, prosim, pričniva tedaj.

Ko je bila spoved končana, dejal je: „Prosim, govorite mi še kaj. Vaš glas mi je tako prijeten, hvala Vam. Oprostili ste me velike teže. Bodete li kmalu zopet prišli?“

In poljubil je gospodu spovedniku roko.

Ko se je poslavljaj, vstopila je glasbenikova soproga.

Kakó ti moram biti hvaležen, ljuba soproga (da mu je namreč poklicala gosp. spovednika), dejal je Rossini.

In med jokom je odgovorila.

„Tudi jaz se bodem prav v kratkem spovedala.“

Duhoven mu je moral obljubiti, da pride prav v kratkem spet k njemu. To se je tudi zgodilo naslednji dan.

Trije prijatelji so čuli pri Rossiniju. Slišali so ga mnogo moliti. Šepetal je: „O Crux ave.... Inflammatus.... Pie Jesu.... Paradisi gloria....“

Terpel je grozno....

Proti jutru vskliknil je: „Zakaj čakaš Mati Božja?.... Jaz terpim.... Kličem te celo noč.... Ti me slišiš.... Ako hočeš, moreš mi pomagati.... Vse je zastavljeno na Tvojo dobroto, sveta Devica Marija, usmili se me!“

K umiranju prišel je duhoven Gallet, dal mu je poslednji blagoslov in spregovoril nekaj besed,

ne toliko k umirajočemu, kot k njegovim prijateljem, ki so stali okoli njega. Ves ganjen prijel je veliki prijatelj glasbe čast. gosp. Tamburini-a duhovna za roke, rekoč: „Gospod, v svoji zgodovini napisali ste lep list.“

Gallet odverne:

„Da, lep list je, in vzlasti dragocen ubogemu bolniku.“

„Ubogi maestro! — vskliknila je gospa Alboni — ta je njegova poslednja stran.“

Gospa Patti pa se je vergla na kanapé in jokala. —

Vse se je solzilo. Bili so vsi kakor hvaležni otroci ob smertni postelji ljubljenega očeta.

Duhoven Gallet, popisujoč ta prizor, sklepa:

„Vtis ostal mi bo vedno neizbrisljiv v spominu. Da, ti umetniki imeli so sercé in vero in morebiti stali bodo v nebeškem kraljestvu višje od marsikoga, ki se ceni za boljšega, kot so oni.

(Galantuomo.)

Ne jokaj, temveč moli!

Nekomu umerla je zelo ljuba oseba, ki mu je bila takorekoč edino veselje. Potolažiti se ni mogel radi te zgube; jokaj je noč in dan. Nič ga ni moglo rešiti neizmérne žalosti. Ko je tako jokaj in zdihoval dolgo časa, navdala ga je milost Božja s sledečo mislijo: „Pa čemu to počenjaš? Bi-li ne bilo bolje moliti za to osebo, nego brez prenehljeja objokavati zgubo? Moje solze so brez vsake koristi zame in zanjo; molitev pa bi koristila njej in meni. — Sklenila je tedaj dotična oseba na grobu umerle opraviti zanjo devetdnevnic. Bilo je težko, zelo težko. Toda: Djal — opravil! Bog je blagoslovil njeno žrtev. Komaj je bila devetdnevnic končana in že je izginjala žalost bolj in bolj, in sicer toliko bolj, kolikor več je dotična oseba molila. Sicer je bila še vedno občutno pretresena, toda mnogo bolj mirna in udana. Ker je sprevidela, kako koristna je molitev, nadaljevala je pobožnost še nekaj časa in naposled je bila popolnoma udana v voljo Božjo. Saj katera žalost je takó globoka, da je ni ublažil pogled na bridko martro, na terpečega našega Odrešenika?

Gotovo je namreč, da je treba v življenji iskati tolažbe pri Bogu in da v molitvi vsikdar najdemo tisti mir, katerega bi drugje zastonj iskali, pa naj si bodo bridkosti in zgube, katere nas zadevajo v življenji še tolike in še takó hude!

(Kath. Wahrhfr.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Ljubljana. (Vesel dan v Uršulinski šoli.) V petek pred prazniki, dne 22. grudna je bilo izredno veselje v tukajšni samostanski vnanji šoli pri čč. mm. Uršulinkah, res pravi šolski praznik, katerega naj svojim bralcem v spodbudo in veselje „Danica“ nekoliko popiše ter pozabljivosti otme. Obdarovanih je bilo namreč ta dan za bližnje božične praznike 53 revnih učenk s toplo zimsko obleko, več izmed njih kar z vso in ob enem z belimi štrucami ter medenimi kolački. Da je obdarovanje bilo bolj slovesno, priredila se je mala šolska slavnost in sicer, ker so bile dobrotnice dvojne verste, kar dvakrat. Zjutraj ob poli 11ih je bilo obdarovanih 33 ubožnih

deklic v spomin 33letnega bivanja Gospodovega na zemlji. Darila za to obdarovanje so pripravili, kakor vsako leto, preblaga č. gospa Mati prednica, neki „dobri Miklavž,“ kateri nas tudi letos ni pozabil, temveč kar cel zavoj raznega blaga zalučal pred samostanska vrata, in pridne gojenke notranje šole, ktere so prav posebno pohvaliti, ker ne le, da so same sebi marsikaj pritergale in pridno skladale soldke za blagó, so tudi kaj marljivo šivale in vse potrebno pripravljale, le da so napravile otročičem to božično veselje.

Ob imenovanju uri zbrali so se v prostorni sobi 6. razreda vnanje šole, kjer se je obdarovanje veršilo, preč. zlatomašnik, g. oče Mihael Potočnik, č. gospa Mati prednica, č. gospe učiteljice z g. katehetom, gojenke notranje šole, ki so pripomogle k darilom in vse vesele obdarovanke. Gojenke najprej zapojó lepo božično pesem, nato g. katehet Merčun v priserčnih besedah na kratko opiše božično veselje nad svetim rojstvom Gospodovim, ktero navdaja, nekako prenavlja ves svet, posebno pa pobožne verne spodbuja, da kar tekmujejo, to veselje tudi dejanski pokazati v dobrih delih, ktere delijo revežem, zlasti ubogi mladini, dobro vedoč, da Jezuščku samemu veljá, kar revnim dobrega storé. In taka vesela slovesnost se ravno tudi tukaj obhaja. G. katehet v iskrenih besedah izreka zahvalo č. gospej Materi, gospodičinam gojenkam, „dobremu Miklavžu“ in vsim, ki so pripomogli, da uboge učenke dobijo tako lepih daril. Učenkam pa priporoča, kako naj bodo hvaležne in pridne, naj za dobrotnice pridno molijo in posnemajo Jezusa, kateri je bil pokoren, in je rastel, kakor v starosti tako v modrosti in v milosti pri Bogu in pri ljudeh. Po ogovoru so preč. g. oče obleko otročičem razdelili, gospodičine gojenke so še nekaj pesmic zapele, v imenu 33 obdarovanih učenk se je ena deklica v vezani besedi zahvalila in k sklepu zapeli smo zahvaljeno pesem.

(Konec nasl.)

Iz Črnega Verha nad Idrijo. (Prelep tabernakelj.) Naša cerkev je dobila zadnji čas nov, ličen tabernakelj, delo kamnoseka A. Vodnika v Ljubljani. Prednja stran hišice in dva keruba sta iz kararskega, vse drugo pa iz istrijskega, veroneškega, solnograškega in drugotnega marmorja. Na vraticih, pozlačenih v ognji, je podoba presvetega Serca Jezusovega s prav primernim podpisom: Venite ad me omnes! (Bridite k meni vsi!) Tabernakelj je narejen natanko po cerkvenih določilih, čisto primeren oltarju, ter je kras cerkvi. Stane nad 550 gl., kar je skoraj vse daroval velik dobrotnik naše cerkve, Andrej Rupnik, po domače Ivanšek v Zadlogu. Velik dobrotnik naše cerkve se sme on imenovati in po vsej pravici: dar za tabernakelj je že tretji večji dar, ki ga je naklonil cerkvi. Pred leti je kupil dragoceno monštranco in pozneje je daroval potrebno vsoto za novo podobo patrona naše cerkve, sv. Jošta, ki je prav lepo kamnoseško delo mojstra Vurnika iz Radovljice. Naj bi blagega dobrotnika posnemali tudi drugod pobožni kristijani ter naj bi z obilnostjo posvetnega blaga krasili prebivališče Njemu, ki bo kedaj to obilno poplačal v večnosti!

Gorica. V soboto popoldne pred Božičem pričel se je v farni cerkvi sv. Ignacija misijon, ki je trajal do sv. Štefana. Vsak dan so bile tri pridige v

slovenskem jeziku, dve dopoldne jedna pa popoldne. Vodila staga oo. Doljak in Tomazetič iz družbe Jezusove. Lahonski listič „Corriere“ jezi se seveda zaradi tega; no, ves gnjev mu je blezo jako malo pomagal.

Iz Marija-Zvezde došel nam je mertvaški listič naslednjega obsega:

Vsemogočni Bog je po svojem neizvedljivem sklepu našega ljubega očeta Prečastitega gospoda **Bonaventura**, opata v Marija-Zvezdi v Bosni po ne- navadni poti k Sebi poklical.

V torek, 12. grudna, je v našo preveliko žalost, potovaje v našo novo napravo v Dalmaciji, na Reki v morje padel in utonil.

Pokojni je bil star 75 lét in bil skoz 10 lét z vso častitljivostjo predstojnik našega samostana.

Truplo našega predrazega očeta se bode prepeljalo v Marija-Zvezdo k pokopu.

Prosimo, spominjajte se ranjcega v molitvah.

V Marija-Zvezdi, 13. grudna 1893.

V imenu občine samostanske.

Br. Dominik,
prijor.

Jezuščku.

Preserčni Jezček moj!
Prepevam Ti nocoj
Občutke slave;
Device čisti Cvét,
Da prišel si na svét,
Z nebés višave.

Si pustil svetli raj,
Si pustil rajski slaj,
Vso večno slavo;
Kraljevo veličast,
Brezmejno vso oblast,
Prišel v nižavo.

Neskončni, pravi Bog,
Si zvolil kraj nadlog,
Solznó dolino;
Podobo hlapca vzel.
Težave vse sprejel,
Vso bolečino.

Klečim pred tábo, glej!
O Jezušček, povej,
Te prosim milo;
Zakaj pa revo tó
O Dete presvetó
Si izvolilo? —

O vém, o vém, zakaj
Si pustil ves sijaj:
Iz zgolj ljubezni
Zapustil večni tron,
Otél si greha spón
Duhá bolezní.

Naj z družbo vsih duhov
In še pastirčkov
Slavim in mólim;
Kar sem in kar imam,
Moj Jezček, Tebi dam,
Vse Tebi volim.

Pozdravljen z dna srcá,
 Odrešenik svetá,
 Oj Dete nežno!
 Pogubi me nikar.
 Moj Jezček! sprejmi dar,
 Sercé hvaležno!

Radoslav.

„Zgodnej Danici“ za novo leto 1894.

Oj sveti mi, oj sveti mi,
 Najljubša, najlepša zvezdica,
 Omiljena „Zgodnja Danica!“
 Vodnica mi vedno ostani; —
 Oj sveti mi, oj sveti mi!

Oj sveti mi, oj sveti mi,
 Ko hodim po pótih temótnih,
 Ko begam po krajih samótnih,
 Zločéste ko zró me pošasti,
 Oj reši mi, oj sveti mi!

Oj sveti mi, oj sveti mi;
 Bog Večni ohrani kermarja,
 Prečastnega tebi čolnarja,
 Da dolgo še krepko te vodi;
 Oj sveti mi, oj sveti mi!

Oj sveti mi, oj sveti mi!
 Ko novo se leto začanja,
 Novega dela terpljenja;
 Vodnica „Danica“ ostani,
 Oj sveti mi, oj sveti mi!

Ivan.

Razgled po svetu.

Dunaj. Na pritožbo slovenskih katoliških velikošolcev proti ministerstvu notranjih zadev radi prepovedi „slov. kat. akad. društva „Danice“ na Dunaju“ veršila se bode obravnava pred državnim sodiščem 11. januarja 1894. Pritožbo zastopal bode odvetnik dr. Jan. Lenoh.

Zedinjene države. V državi Wiskonsin je komaj četertina prebivalstva katoliška. Vsaka država ima pravico na kapitolu v Washingtonu postaviti spomenika dvema najslavnejšima svojima možema. Država Wiskonsin — koje $\frac{3}{4}$ prebivalstva je protestanškega — je dobila sedaj dovoljenje od kongresa, da postavi spomenik jezuitu o. Marquel-u, ki je najdel reko Mississipi. V svobodni Ameriki se nad tem nikdo ne izpotika, ali kak krik bi pa nastal pri naših „katoliških“ liberaluhih, če bi hoteli postaviti spomenik kakemu jezuiti!

Južna Amerika. V Ekvadoru v južni Ameriki je vlada v katoliških rokah. Liberalci so se že mnogo prizadevali, da bi spet prišli na kermilo, ali katoliško-misleče prebivalstvo noče o njihovih nakanah ničesar vedeti. Ker tudi vlada ne pusti rovanja liberalcev in posebno prostomaltarjem stopa na perste, skušajo le-ti napraviti kako drugo državo, da bi jim pomogla do veljave. Posebno od Peruvianov pričakujejo pomoči. Med Ekvadorom in in Peru-om je neko majhno nasprotstvo, katero hočejo framasoni izkoristiti v svoje namene. Na Peruvanskem je vlada

v rokah prostožidarjev, ali vendar se jim stališče nekoliko maje; zato se pa tudi ne upajo naravnost naravnost nastopiti proti Ekvadoru; temveč skušajo najprej prebivalstvo nahujskati proti sosednji državi. Nedavno je bil Limi velik ljudski shod. Prostožidarji so hujskali ljudstvo proti Ekvadru. No pravega vspeha niso dosegli. Razburili so sicer ljudstvo, ali to ni pokazalo svoje jeze le proti Ekvadorju, temveč tudi proti raznim domačinom. Prišlo je do nemirov in do velikanskega pretepa, tako, da je vojaštvo moralo razganjati množice.

Listek za raznoterosti.

Ljubljana. Presvitli cesar so milostnemu stoljnemu proštu dr. Leonarju Klofutar-ju podelili častni red železne krone tretje verste. Mnogozasluznemu gospodu od mnogih strani prihajajo čestitanja. Stoljni kapitel se je v soboto 23. t. m. skupno poklonil milostnemu gospodu odlikovancu in po prečast. gosp. generalvikariju pl. dr. Pavkarju naznanil svoja priserčna voščila. Ad multos annos!

Božične dni je bilo prav vgodno vreme in vse cerkve z verniki napolnovane. V stoljni cerkvi so o polni noči imeli veliko sv. mašo milostni stoljni prošt; ob 10ih pa prevzvišeni gospod knez in škof z vsemi slovesnostmi. Cerkev je bila celi dopoldan napolnovana. Vsak goreči vérník gleda, da je v ta vzvišeni sveti dan pri treh ss. mašah.

Bratovščina vednega čiščenja presvetega Rešnjega Telesa bode prihodnji četrtek, dne 4. januarja imela svojo redno mesečno pobožnost v uršulinski cerkvi. Zjutraj ob $\frac{1}{4}$ na 7 bo sv. maša z blagoslovoma žive in mrtve ude bratovščine, ter skupno sv. obhajilo, zvečer ob $\frac{1}{2}$ 6ih pa bo ta nemška pridiga, litanije z blagoslovoma in bratovskimi molitvami.

Cerkveno leto, to je, njegovi sveti časi in dnevi. Spisal profesor Ivan Komljanec, veroučitelj na c. kr. spodnji gimnaziji v Kočevju. (Ponatis iz „Zgodnje Danice“.) Poterdilo vis. čast knezoškofijstvo Ljubljansko. Tisk in zaloga J. Blaznikovih naslednikov 1893.

To z veliko pridnostjo sestavljeno delo utegne dobro služiti propovednikom (pridigarjem), zlasti pa gg. katehetom in vsakemu, kateri se želi podučiti o zgodovini cerkvenih praznikov in svetih časov. Ponatisjenih je nekoliko stvilo zvezkov; naj torej hiti, kdor želi prijetno knjižico z 90 stranmi. Dobiva se pri Blaznikovih naslednikih, pa tudi pri gosp. pisatelju Iv. Komljancu po 50 kr., s pošto 5 kr. več.

Na cesarskem parobrodu „Elizabeti,” ki je s cesarskim princem Fr. Ferdinandom s spremstvom blizo tri sto oseb brodaril okrog svetá, je bil tudi Ljubljančan mladeneč g. Martin Zdolšek, ki je kot mornar v odlični službi bil na tej ladiji sopotnik in od ktere je „Danica“ večrat poročevala. Prišel je opolnoči od 22. do 24. t. m. domú k svojim staršem, pa samo za tri dni. Prinesel je marsikaj prav znamenitih rečij iz tujih daljnih krajev seboj domu, n. pr. nekaj velikih kosov znanega kitajskega tuša s kitajskimi napisi; več na Kitajskem prav lično izdelanih skudelic s kitajskim ocifranjem; več zanimivih fotografij, n. pr. Hongkong s predstavo, kako je bilo 11 morskih roparjev o njih pričujočnosti pred mestom ob glavo djanih; več podob ličnih ki-

tajskih hiš in poslopij; obrazek, kako Kitajci čaj nabirajo itd. Tudi je pripeljal seboj majhno, mlado, prav prijazno opico. Škoda, da je moral tako berzo potovati v Pulj, od koder bodo v kratkem zopet odrinili blezo na Greško; sicer bil bi še marsikaj znamenitega povedal s tako daljnega potovanja. Opomnimo naj še, da mornarski duhoven je bil na tej barki Kranjec prečast. gosp. Kuralt, in da vsako nedeljo in praznik so imeli sv. mašo, za veliko noč tudi posebne vaje s spovedjo in sv. Obhajilom; tudi kadar ob delavnikih, predno je nadvojvoda šel na lov, je imel vselej poprej sv. mašo. Tako je prav; le če bo tudi vojaščina na morji in na suhem z drugim občinstvom delala z Bogom, je upati, da bo Bog blagoslovil tudi njeno orožje in vse cesarstvo.

O svitlem nadvojvodu je pripovedoval, da tri barke je pripeljal samih znamenitoti, n. pr.: 2 mlada medveda, 1 krokodila živega, 1 veliko kačo, premnogo kož od levov, tigrov, 200 opic itd. itd.

Influenca hudo gospoduje tudi po Ljubljani; vse kašlja, ali saj pokašljeje.

Zahvala dobrotnikom. Ob koncu leta 1893 v imenu trapistovskega misijona v Mariannahillu v Natalu srednje Afrike naznanjam priserčno zahvalo vsem ljubim dobrotnikom in prijateljem tega misijona, posebej tudi vsim tistim, kateri so marijanihlski koledar tako prijazno sprejeli in tudi s tem misijonu pomoč skazali. Dobrotljivi Bog tisučkrat vsim poverni na duši in na telesu, na tem in na unem svetu!

Za misijon

Br. Stanislav Haselbacher,

V Gradcu, Wahrhugergasse Nr. 18.

V **Križu** pri Kostanjevici je sv. Janeza Ev. dan sled vročinske bolezni umerl ondotni č. g. kaplan Janez Legat. R. I. P. Zadnja merliča izmed duhovstva našega v tem letu sta blezo iz naj mlajših: gg.

Krevs in Legat. Oba sta bila lani ob tem času kot bogoslovca še prav krepka in zdrava pri duhovnih vajah v semenišču ter ni nihče mislil, da bodeta tako naglo dopolnila svoj ték in šla po plačilo. Tedaj: „Memento mori!“ Mislite na smert tudi mladi in močni! — Ravno slišimo, da tudi v Ribnici je umerl 91letni g. zlatomašnik Jož. Skubic. R. I. P.

Ljubljana. V četrtek ob 10ih je preč. gospod deželni in derž. poslanec Karol Klun gg. poslanec opravil slovesno sv. mašo in pričel se je potem deželni zbor. Bog daj svoj blagoslov!

V **knezoškofijskem semenišču** vodi duhovne vaje č. o. Guidon Ferari S. J. iz Št. Andreja na Koroškem, Novega leta dan prejmejo gg. pervoletniki tonzuro. gg. drugoletniki pa nižje redove.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Č. g. kurat Val. Klobus 1 gld. — Č. g. kapl. Fr. Rajčević 1 gl. — G. Jož. Rozman 1 gl. — Č. g. župnik Mat. Jereb 5 gl. (Drugo se je zgodilo. (Vr.) — Č. g. župnik Ant. Kerčon 5 gl. — Z. Brezovca 1 gl. — Dobrotnica 20 kr. — G. J. J. 5 gl. — »Z željami udeležiti se ss. božičnih maš« 1 gl. — Po preč. P. Angeliku od osebe za poljubno rabo 10 gl. — G. L. Šabec 2 gl.

Za sv. Detinstvo: Z. Brezovca 1 gl. — Čast. g. Jožef Žagar, kapelan v Hinjah 9 gl. — Č. g. župnik Ant. Kerčon 2 gl.

Za sirotišnico v Kočevji: V. č. g. Primož Peterlin 6 gl. — V. č. g. Matej Tavčar, dekan 10 gl. — V. č. g. Mngr. Mat. Jeriha 5 gl. — V. č. g. Martin Narobe 1 gl. — V. č. g. kan. J. Hofstetter 30 gl. — Popravek: V zadnjem listu č. g. Sorc namesto 10 bron naj se glasi 10 gl.

Za pogorelce v Altbachu: Č. g. župnik Ant. Kerčon 2 gl.

Za sv. Očeta: G. L. Šabec 1 gl.

Za cerkev sv. Jožefa v Prijedoru: G. L. Šabec 2 gl.

Za razširjanje sv. vere: M. M. 1 gl.

Za detoljuba: Č. g. župnik Ant. Kerčon 1 gl.

Za brat. S. R. T.: G. L. Šabec 1 gl.

Za afrikanski misijon: G. L. Šabec 1 gl.

VABILO

k naročevanju na katoliško-cerkven list

„ZGODNJO DANICO.“

Dovolite, ljubljani Slovenci, kratek vvod, kajti stvar je tehtna in v dvomu smo, kako bi začeli!

Nove šege vabilo na naročbo je prinesel pridni katoliški list „La Riecreazione — con illustrazioni“ v Terstu (Via S. Michele Nr. 14. II p.); piše namreč: „100 daril z 1 zlato in z 1 sreberno uro z verižico naročnikom, kateri pošljejo naročnino saj do 1. decembra, in ki oskerbijo novih naročnikov saj do 31. januarja. Drugi dobutki so knjige in oljnatobarvene slike. Vzdiganje bode torej 31. dec. in 31. jan. — Ko bi „Danica“ imela kako zlato uro, bi tudi smela srečo poskusili; pa ima samo 1 sreberno, toda še tista včasi boleha za „influenco“, in pa 1 staro (urar je djal, da je bila kdaj lastnina pokojnega pl. viteza Janeza Tersteniškega), ktera pa že hudo kašlja in se ne vé, če bi jo hotel kdo pod streho ali ne, ako bi jo tudi zadel? S tacimi obljubami tedaj mi nič ne opravimo. Vender bi se tudi „Zg. Danica“ rada priporočila za leto 1894; blagovolite se torej ozirati nanjo, dobri verni Slovenci! Iz hvaležnosti se bode prizadevala Vam kot zvezda svetiti, kakor že 46 let.

Zdaj pa vsim blagim prijateljem in naročnikom, še posebej gg. sodelavcem serčna hvala, prav vesele praznike in blago novo leto! Ceno glej na prvi strani.

Vredništvo in založništvo.